

Tjänsteutlåtande

Kommunstyrelsens kontor
Sofia Coyne

Till Kommunstyrelsen

Datum 2016-06-13
Dnr KS 2016/0102

Svar på motion nr 8/2016 från Peter Wihlner (SD) - Utreda hur skolorna arbetar förebyggande för att förhindra smittspridning av smittsamma sjukdomar

Sammanfattning

I en motion väckt i Kommunfullmäktige 2016-03-14, § 2:19, förslår motionären att lämplig nämnd ges i uppdrag att utreda hur skolorna arbetar förebyggande för att förhindra smittspridning av smittsamma sjukdomar.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

Anse motion nr 8/2016 besvarad med hänvisning till den organisation och de rutiner som finns för de kommunala skolornas elevhälsa samt för fullgörande av rekommendationer från statliga myndigheter.

Bakgrund

Motionären önskar särskilt få klarhet i vilken beredskap som finns i kommunen och på skolor när det gäller att hantera eventuell förekomst av resistenta bakterier och vill även utreda *"vad som kan planeras i samtliga kommunens skolor"*. Motionären framhåller att ökad förekomst av resistenta bakterier motiverar att kommunen här särskild beredskap för att möta en ökad risk för spridning av till exempel TBC och multiresistenta bakterier som MRSA eller ESBL_{carba}.

Genom Produktionsstyrelsen, som har behandlat ärendet 2016-05-19, framgår enligt produktionsförvaltningen att det vid de kommunala skolorna finns organisation och rutiner för att hantera ökade smittrisker i enlighet med skollagen och statliga myndigheters rekommendationer. Något behov av att avsätta resurser för särskild planering utöver detta anses därför inte föreligga för närvarande. Motionen anses därmed besvarad.

Förvaltningens slutsatser

Kommunstyrelsens kontor tillstyrker förslaget och har inget ytterligare att tillägga.

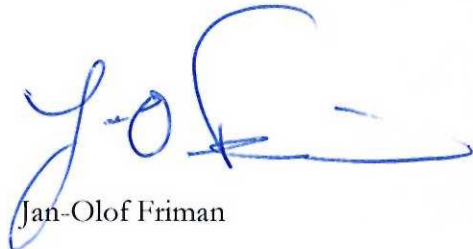
Tjänsteutlåtande

Tidigare beredning och beslutsunderlag

Produktionsstyrelsen 2016-05-19 § 5:6

Bilagor

1. Protokollsutdrag Produktionsstyrelsen 2016-05-19, § 5:6
2. Produktionsförvaltningens tjänsteutlåtande 2016-05-12

Jan-Olof Friman

Kommundirektör

Peter Freme

Kanslichef

PS § 5:6

Svar motion 8/2016 (SD): "Utreda hur skolorna arbetar förebyggande för att förhindra smittspridning av smittsamma sjukdomar"**Produktionsstyrelsens beslut****Produktionsstyrelsen beslutar**

1. Motionen anses besvarad, i enlighet med produktionsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2016-05-12, med hänvisning till den organisation och de rutiner som finns för de kommunala skolornas elevhälsa, och för att fullgöra eventuella rekommendationer från statliga myndigheter.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har begärt att Produktionsstyrelsen besvarar motion (8/2016) som väcktes vid sammanträde 2016-03-14 (KS 2016/0102). Sverigedemokraterna Österåker yrkar i motionen att kommunfullmäktige ska "ge lämplig nämnd i uppdrag: Att utreda hur skolornas rektorer – som ansvariga för sin skolas skolhälsovård – arbetar förebyggande (enligt skollagen 2010:800 2 kap 25 §) för att förhindra smittspridning av smittsamma sjukdomar." Motionären framhåller att ökad förekomst av resistenta bakterier motiverar att kommunen här särskild beredskap för att möta en ökad risk för spridning av till exempel TBC och multiresistenta bakterier som MRSA eller ESBLcarba.

10

Vid de kommunala skolorna finns organisation och rutiner för att hantera ökade smittrisker i enlighet med skollagen och statliga myndigheters rekommendationer. Något behov av att avsätta resurser för särskild planering utöver detta anses inte föreligga för närvarande. Motionen anses därmed besvarad.

Beslutsunderlag

- Tjänsteyttrande daterat 2016-05-12.

Förslag till beslut

Ordförande Gunnar Fristedt (M) föreslår att Produktionsstyrelsen beslutar enligt förvaltningens förslag:

1. Motionen anses besvarad, i enlighet med produktionsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2016-05-12, med hänvisning till den organisation och de rutiner som finns för de kommunala skolornas elevhälsa, och för att fullgöra eventuella rekommendationer från statliga myndigheter.

Expedieras

- Akten
- Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande

Produktionsförvaltningen

Datum 2016-05-12

Dnr PS 2016/0038

Till Produktionsstyrelsen

Svar på motion 8/2016 från Peter Wihlner (SD): Utredda hur skolorna arbetar förebyggande för att förhindra smittspridning av smittsamma sjukdomar

Sammanfattning

Motionen yrkar på att lämplig nämnd ges i uppdrag att: *"Utredda hur skolorna arbetar förebyggande för att förhindra smittspridning av smittsamma sjukdomar"*. Motionen är framställd av Peter Wihlner (SD).

Beslutsförslag

Produktionsstyrelsen föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

1. Motionen anses besvarad, i enlighet med produktionsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 20160512, med hänvisning till den organisation och de rutiner som finns för de kommunala skolornas elevhälsa, och för att fullgöra eventuella rekommendationer från statliga myndigheter.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har begärt att Produktionsstyrelsen besvarar motion (8/2016) som väcktes vid sammanträde 2016-03-14 (KS 2016/0102). Sverigedemokraterna Österåker yrkar i motionen att kommunfullmäktige ska *"ge lämplig nämnd i uppdrag: Att utreda hur skolornas rektorer – som ansvariga för sin skolas skolhälsovård – arbetar förebyggande (enligt skollagen 2010:800 2 kap 25 §) för att förhindra smittspridning av smittsamma sjukdomar."* Svaret ger information om elevhälsoarbetet i de kommunalt drivna skolorna.

Motionären önskar särskilt få klarhet i vilken beredskap som finns i kommunen och på skolor när det gäller att hantera eventuell förekomst av resistenta bakterier och vill även utreda *"vad som kan planeras i samtliga kommunens skolor"*. Motionären framhåller att ökad förekomst av resistenta bakterier motiverar att kommunen här särskild beredskap för att möta en ökad risk för spridning av till exempel TBC och multiresistenta bakterier som MRSA eller ESBLcarba

Förvaltningens slutsatser

Skollag 2010:800 har tydliggjort elevhälsans betydelse i arbetet för elevers utveckling samtidigt som lagen har klargjort att elevhälsan ska arbeta hälsofrämjande och förebyggande. Elevhälsan omfattar elevers tillgång dels till skolläkare och skölsköterska, vilka ansvarar för de medicinska delarna av elevhälsoarbetet (skolhälsovård), dels till skolpsykolog, skolkurator och specialpedagogisk kompetens, vars uppgifter snarare rör psykosocial hälsa och arbetet för att stärka elevers förutsättningar att tillgodogöra sig undervisningen. Rektor är ansvarig för elevhälsoarbetet vid den enskilda enheten. Elevhälsans uppgift beskrivs på följande vis av Skolverket (2012)¹:

¹ Skolverket 2012: "Mer om ... Tydligare krav på elevhälsan" (Juridisk vägledning)
http://www.skolverket.se/polopoly_fs/1.2145861/Menu/article/attachment/Elevh%C3%A4lsa%20-%2020120228.pdf

Tjänsteutlåtande

Skolan ska se till att eleverna har en bra miljö för sin kunskapsutveckling och personliga utveckling. Elevhälsans roll ska därför främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Det innebär att elevhälsan ska bidra till att skapa miljöer som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa. Elevhälsan ska också arbeta med mer generellt inriktade uppgifter som rör elevernas arbetsmiljö, till exempel skolans värdegrund, arbetet mot kränkande behandling, undervisningen om tobak, alkohol och andra droger, jämställdhet samt sex- och samlevnadsundervisning. (Skolverket 2012:1)

Inom produktionsförvaltningen har valet gjorts att delar av elevhälsan organiseras gemensamt för att alla enheter ska kunna erbjuda fullgoda insatser på ett kostnadseffektivt sätt. Skolläkaren är därför anställd direkt under förvaltningen. Förvaltningen står även för del av en skolsköterska med samordnande ansvar. För dessa uppdrag finns tjänstebeskrivningar. För övrigt har varje enhet tillgång till skolsköterska, kurator och skolpsykolog, liksom till specialpedagoger. Yrkesgrupperna arbetar förebyggande och hälsofrämjande i elevhälsoteam kring bl a fysisk aktivitet, hygien, psykosociala frågor och kring pedagogiska anpassningar i undervisningen. Gällande smittrisk är handhygien den helt centrala förebyggande åtgärden, vilket bl a skolsköterskan uppmärksammar elever och personal på i olika sammanhang.

Motionärens intresse rör särskilt elevhälsans medicinska del – skolhälsovården. Skolsköterskor och skolläkares arbete utgår i hög grad från de statligt fastställda program för hälsoundersökningar och vaccinationer som finns, samt till att ge stöd, råd och enklare sjukvårdsinsatser till enskilda individer. De aktuella yrkeskategorierna (skolsköterska och skolläkare) är legitimerade yrkeskompetenser som förutsätter både att den enskilda innehavaren strävar efter att upprätthålla och förstärka sin kompetens, och att tjänsteinnehavarna ges möjligheter för organiserad kompetensutveckling. I den nuvarande elevhälsoorganisationen har både skolläkaren och den samordnande skolsköterskan ansvar att hålla sig á jour med utvecklingen inom de medicinska delarna av elevhälsans ansvarsområde, liksom med myndigheters rekommendationer, för att sprida kunskaperna till kollegor inom skolhälsovården och övrig elevhälsa. Inför hösten 2016 kommer skolläkarens tjänst att öka och dess medicinska ledningsansvar att ytterligare tydliggöras.

Inom produktionsförvaltningen finns således en tydlig organisation för elevhälsans arbete där skollagens betoning av hälsofrämjande och förebyggande elevhälsoarbete är vägledande. När det gäller sjukvårdsinsatser och förebyggande insatser relaterat till smittspridning etc är elevhälsan därför inte en primär aktör även om det naturligtvis kan förekomma att sjukdom och smittrisk uppmärksammas först av personal inom elevhälsan. Sjukvårdsinsatser är landstingens ansvarsområde. På samhällsnivå är flera statliga myndigheter primära aktörer i det förebyggande arbetet. Dessa inventerar, formulerar kunskaper och planerar hur arbetet formas – exempelvis Folkhälsomyndigheten, Socialstyrelsen och Livsmedelsverket och Myndigheten för samhällskydd och beredskap.

Myndigheternas rekommendationer och riktlinjer styr andra verksamheter såväl inom kommuner som i övriga samhället. I händelse av ökad risk för smittspridning i skolor och förskolor är det därför av vikt att det lokalt finns en organisation för hur myndigheternas råd och rekommendationer snabbt når ut i verksamheterna. Inom produktionsförvaltningens utbildningsområde är det skolläkare och samordnande skolsjuksköterska som bevakar myndigheters rekommendationer och sprider dem i elevhälsoorganisationen. På varje enhet är det rektor som leder elevhälsoorganisationen.

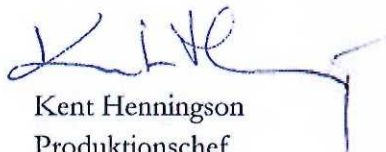
Tjänsteutlåtande

Risk för spridning av TBC förebyggs genom screening av barn som invandrat till Sverige. Beträffande MRSA tog Socialstyrelsen (2010 a)² fram underlag och rekommendationer för handläggning av MRSA i förskolan, liksom (2010 b)³ rekommendationer för bedömning av bärarskap och smittrisk. De senare har behandlande läkare inom primärvård, barn- och skolhälsovård, och smittskyddskliniker, samt smittskyddsläkare och kommunernas medicinskt ansvariga sjuksköterskor mfl som målgrupper. Dessa publikationer är exempel på dokument som används av elevhälsans medicinska professioner.

Med hänvisning till ovanstående är det produktionsförvaltningens mening att det vid de kommunala skolorna finns organisation och rutiner för att hantera ökade smittrisker i enlighet med skollagen och statliga myndigheters rekommendationer. Något behov av att avsätta resurser för särskild planering utöver detta anses därför inte föreligga för närvarande. Motionen anses därmed besvarad.

Bilagor

- Motion 8/2016 från Peter Wihlner (SD): *Utreda hur skolorna arbetar förebyggande för att förbindra smittspridning av smittsamma sjukdomar*

Kent Henningson
Produktionschef

Expedieras

Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen

² Socialstyrelsen 2010 a: "MRSA i förskolan – underlag och rekommendationer för handläggning"

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/page/files/20419/mrsa-i-forskolan-underlag-och-rekommendationer-for-handlaggning-2010-6-20.pdf>

³ Socialstyrelsen 2010 b: "Meticillinresistent *Staphylococcus aureus* (MRSA) – Rekommendationer för bedömning av bärarskap och smittrisk" <https://www.folkhalsomyndigheten.se/page/files/20418/mrsa-rekommendationer-for-bedomning-av-bararskap-och-smittrisk-2010-6-19.pdf>

Februari 2016
ÖSTERÅKERS KOMMUN
Serviceenheten
2016-02-22

Motion till kommunfullmäktige i Österåker.

Utreda hur skolorna arbetar förebyggande för att förhindra smittspridning av smittsamma sjukdomar

För att elever ska kunna nå goda resultat i skolan krävs en hel del av varje enskild elev för att de ska lyckas, men även av varje skola. En av de viktigaste frågorna är utan tvakan elevernas hälsa.

Förutom elevens egenansvar finns även ett ansvar som skolan har och som bland annat regleras i skollagen (2010:800 2 kap 25 §). Lagen säger att skolan ska ha ta ansvar för elevhälsa och att "Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas."

Således ett ganska stort ansvar som skolan och ytterst rektorn måste ta.

Under det senaste året och i synnerhet sedan hösten 2015 har antalet rapporterade fall av resistent bakterier som MRSA och ESBL-CARBA dramatiskt ökat i Sverige enligt folkhälsomyndigheten. En anledning till stor oro är utvecklingen för den smittsamma sjukdomen TBC.

Den 10 februari 2016 rapporterade folkhälsomyndigheten att en gen som ger resistens mot kolistin har hittats i bakterier i Sverige. Kolistin är ett antibiotikum som räknas till det sista behandlingsalternativet vid vissa mycket allvarliga infektioner. Sprids den, så är risken stor, att den antibiotika som vi idag har, inte längre kan motverka olika sjukdomar och infektioner.

Trots att Sverige hittills har kunnat rapportera bland de lägsta antal fall av TBC i världen, har även vi drabbats av utbrott. Bland annat 2005, då ett större utbrott av TBC skedde på en förskola i Bromma i Stockholm, några år senare – 2013 – drabbades även en skola på Lidingö. Risken att liknande utbrott sker idag och när antalet rapporterade fall av ex TBC ökat, är därmed ännu mer kritiskt än tidigare och oroande för oss inom Sverigedemokraterna.

Med detta som bakgrund vill vi upprätta en dialog med ansvariga inom kommun och skola, för att utreda vilken beredskap vi i Österåkers kommun har mot resistent bakterier och vad som kan planeras i samtliga kommunens skolor.

Sverigedemokraterna Österåker yrkar därför med hänvisning till ovanstående att ge lämplig nämnd i uppdrag:

Att – Utreda hur skolornas rektorer – som ansvariga för sin skolas skolhälsovård - arbetar förebyggande (enligt skollagen 2010:800 2 kap 25 §) för att förhindra smittspridning av smittsamma sjukdomar.

Sverigedemokraterna Österåker

Peter Wählner